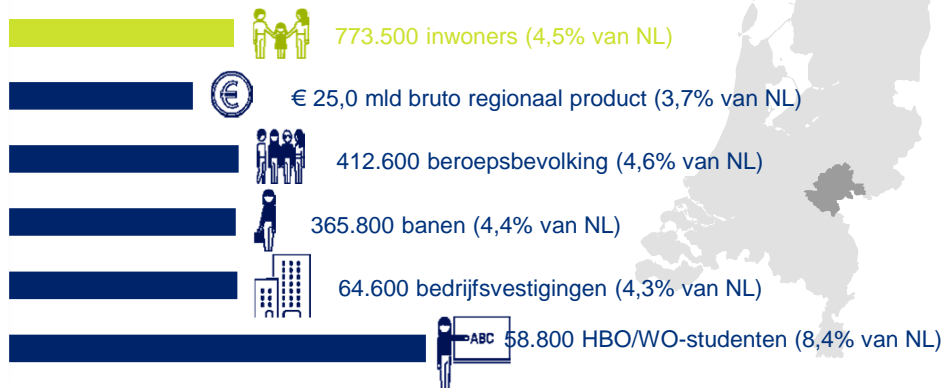

Economische Monitor Stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen

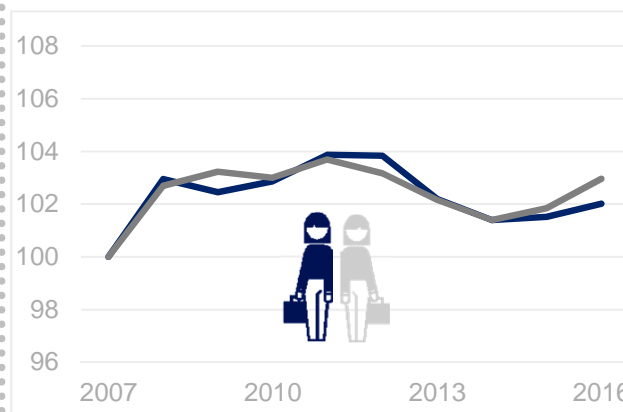

Bijdrage van Stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen aan Nederlandse economische kracht

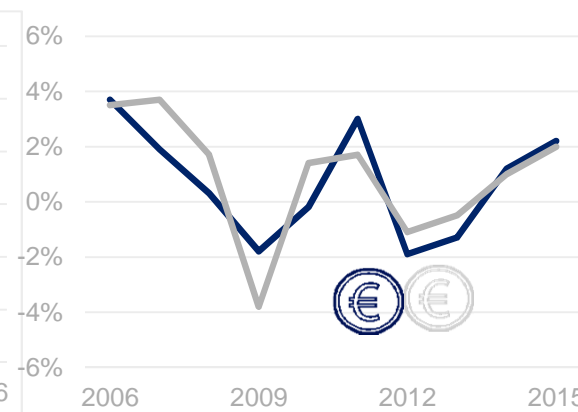
Ontwikkeling werkgelegenheid

Indexcijfer aantal banen (2007=100)

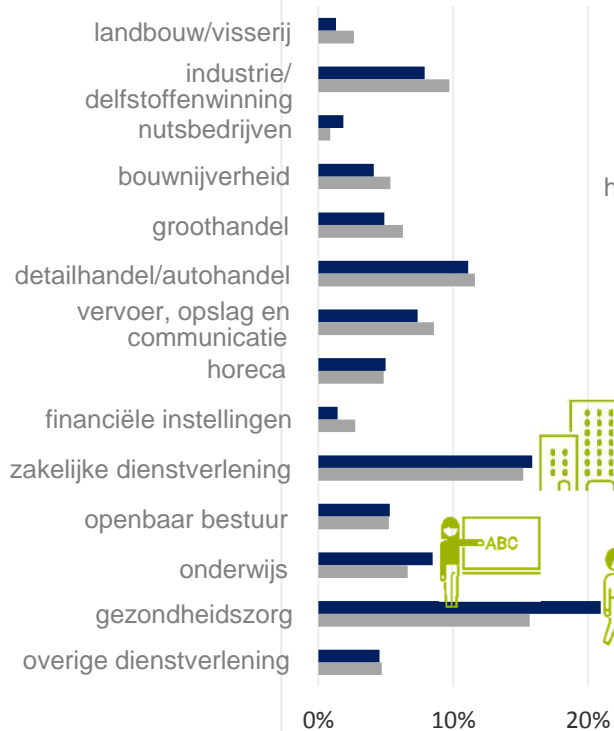
Economische groei

BBP volumemutaties

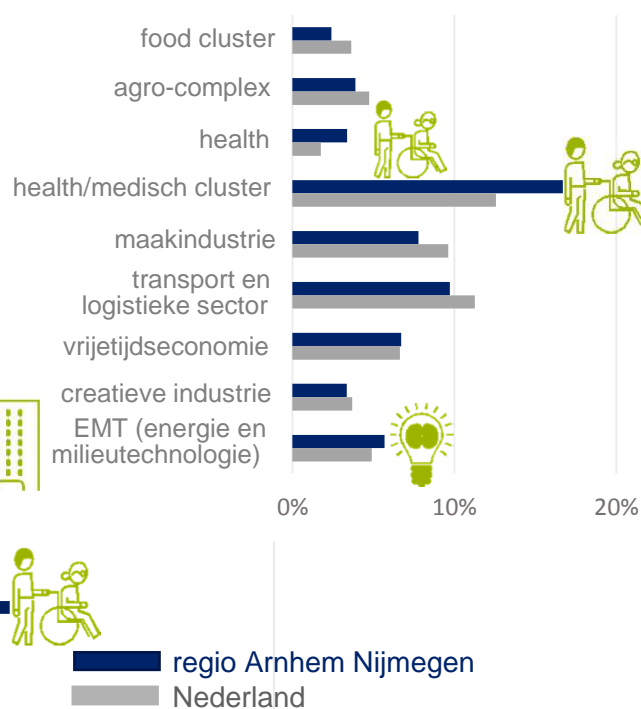
Werkgelegenheid alle sectoren

Aandeel banen naar standaardbedrijfsindeling

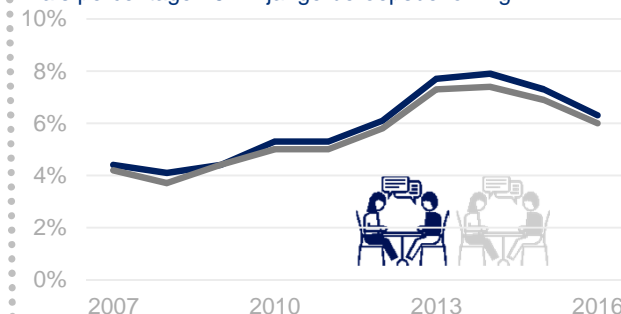
Werkgelegenheid topsectoren

Aandeel banen in topsectoren

Werkloosheid

als percentage 15-74-jarige beroepsbevolking

Arbeidsparticipatie

15-74-jarige bevolking

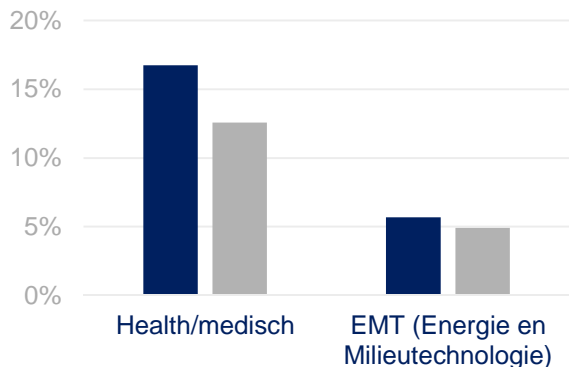

Conclusie

- Deze publicatie is gemaakt voor het monitoren van de Investeringsagenda Stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen.
- De regio Arnhem Nijmegen levert een goede bijdrage aan de Nederlandse economische kracht: met 4 tot 5% is de bijdrage in verhouding tot de bevolking in de regio. Met al haar onderwijs vormt de regio een roltrapregio.
- De economische crisis heeft effect gehad op het economisch presteren van de regio. Inmiddels is de economische ontwikkeling weer positief.
- De regio heeft veel kracht in zich om verder te groeien. Er is ruim aanbod aan educatie, kennisontwikkeling en human capital. De regio is sterk in traditionele sectoren zoals zakelijke dienstverlening, onderwijs en zorg. Daarnaast kan het zich profileren met de topsectoren Health en Energy.

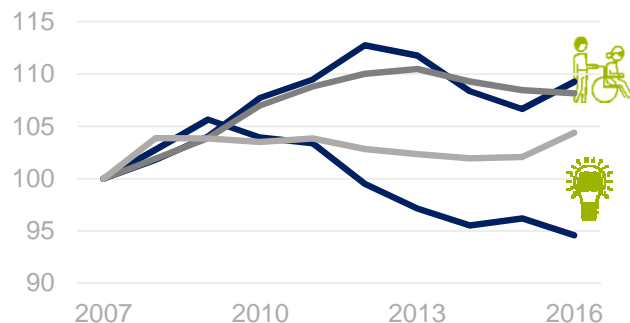
Werkgelegenheid Health en Energy

Aandeel in totale werkgelegenheid

Ontwikkeling werkgelegenheid Health en Energy

Indexcijfer aantal banen (2007=100)

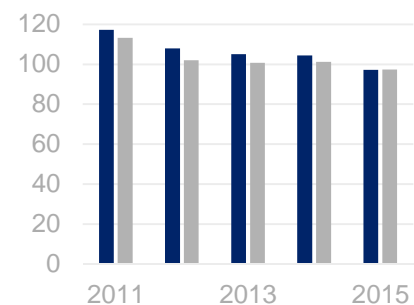

Starters

alle sectoren

aantal oprichtingen per 1.000 vestigingen,

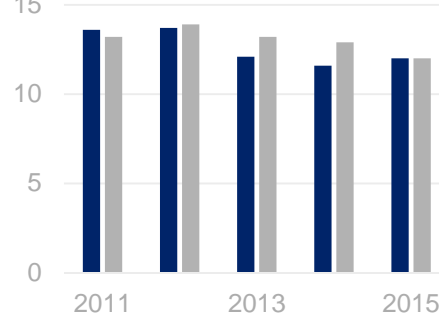

Snel groeiende bedrijven

alle sectoren

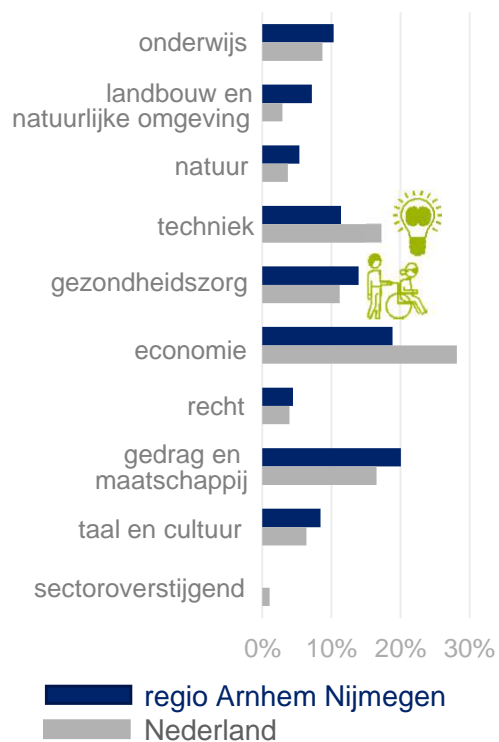

per 1.000 vestigingen

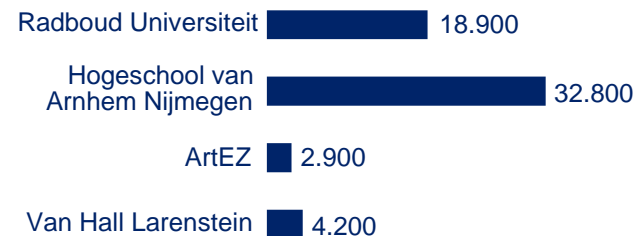

Studenten per studierichting

Studenten aan HBO- en WO-instellingen

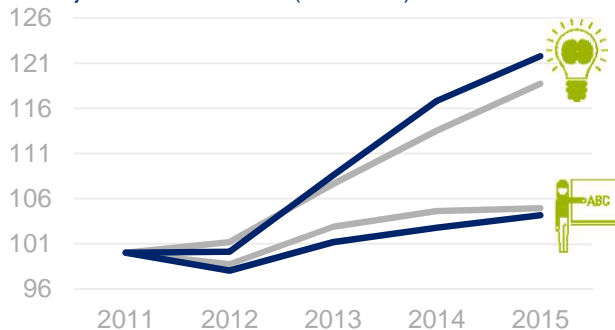

Studenten per onderwijsinstelling

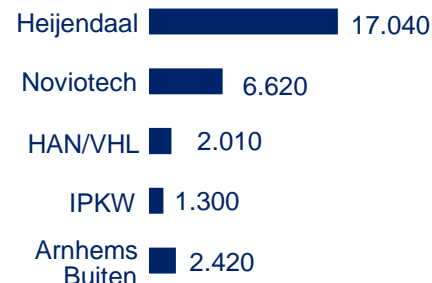

Ontwikkeling studentaantallen techniek en algemeen

Indexcijfer aantal studenten (2011=100)

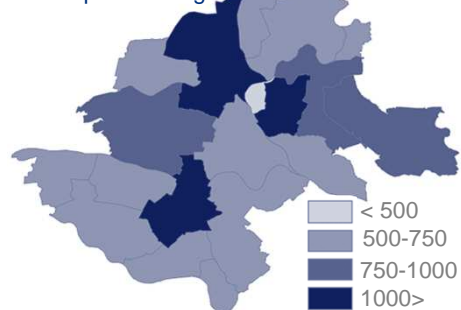

Werkgelegenheid op campussen

Werkgelegenheidsgraad

Aantal banen per 1.000 personen beroepsbevolking

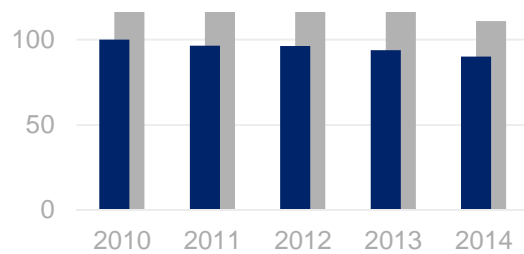

Conclusie

- Binnen Ruimte voor werk, kennis en innovatie in Health en Energy staan health en energy, versterken van innovatieve kennis- en werklocaties, versterken bedrijvigheid, human capital en internationale profilering centraal.
- Health en Energy zijn sterke spelers in de regionale werkgelegenheid. Beide topsectoren hebben veel potentie in zich om verder te groeien. Het zwaartepunt van Health ligt in Nijmegen. Dat van Energy in Arnhem.
- In de regio starten relatief veel bedrijven. Het aandeel snel groeiende bedrijven is echter wat kleiner dan gemiddeld.
- De regio heeft een sterke onderwijsfunctie. 60.000 studenten in totaal. Het aantal studenten in de techniek is sterk toegenomen.
- Arnhem, Nijmegen en Duiven hebben een sterke functie voor de werkgelegenheid in de regio.

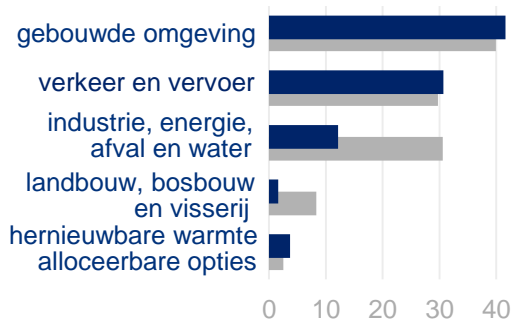
Totaal bekend energieverbruik

GJ/per inwoner

Bekend energieverbruik naar gebruik

GJ/per inwoner

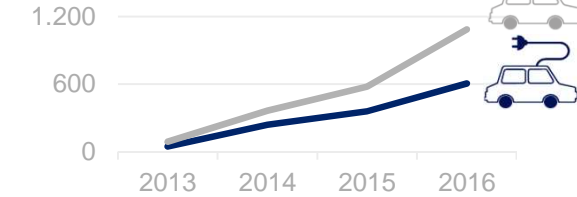
Aantal personenauto's

Aantal/per inwoner

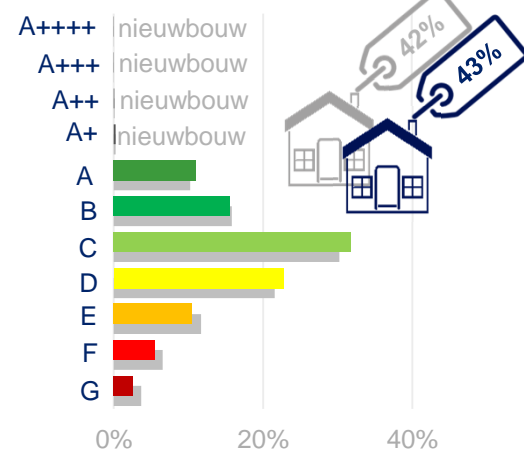

Aantal elektrische auto's

per 100.000 auto's

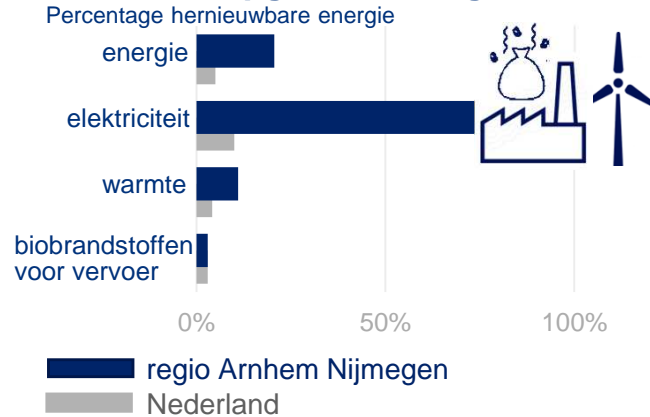

Energielabels woningen

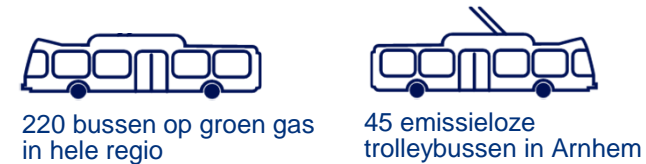

Duurzaam opgewekt energie

Percentage hernieuwbare energie

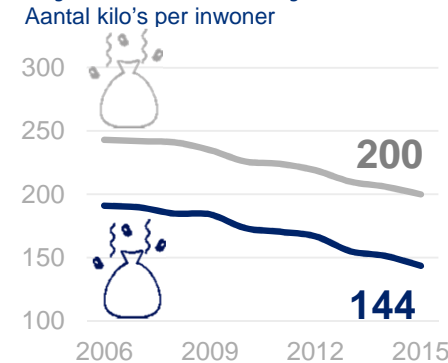

Duurzaam openbaar vervoer

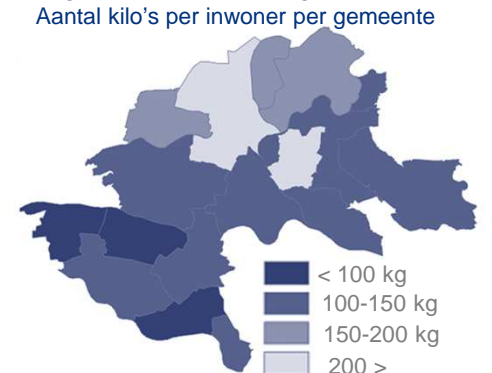
Fijn huishoudelijk restafval

Aantal kilo's per inwoner

Fijn huishoudelijk restafval

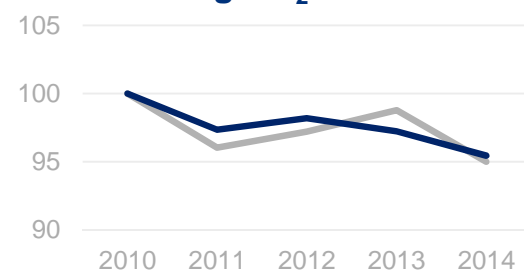
Aantal kilo's per inwoner per gemeente

5.134.260 ton CO₂ uitstoot

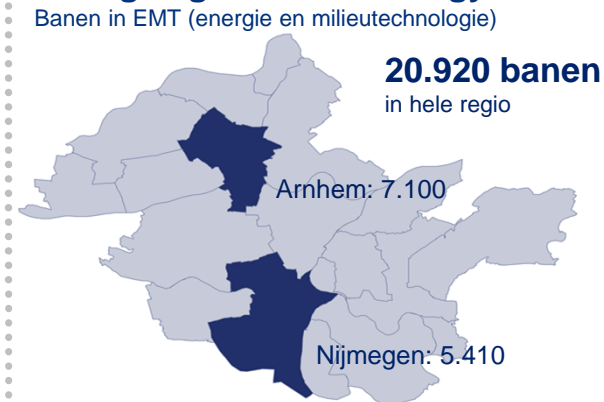
3,7% van totale uitstoot in Nederland

Ontwikkeling CO₂ uitstoot

Werkgelegenheid in Energy

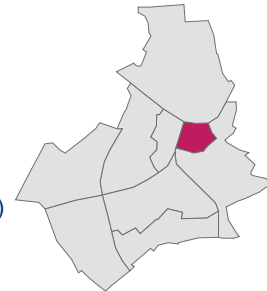
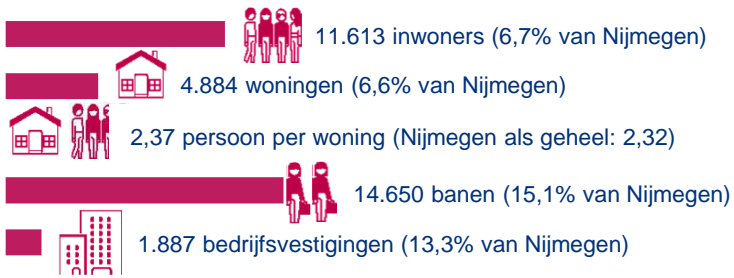
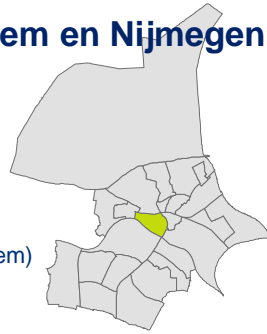
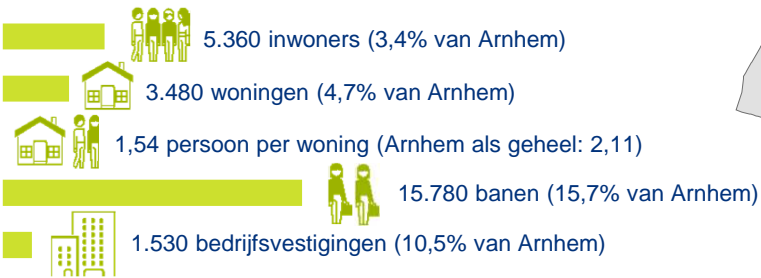
Banen in EMT (energie en milieutechnologie)

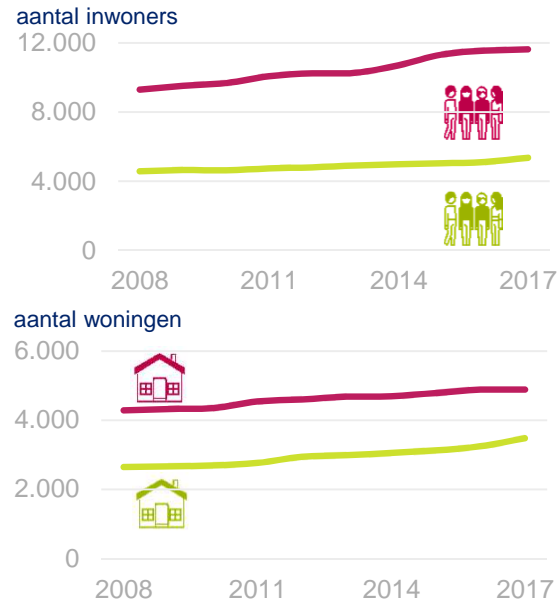
Conclusie

- Binnen Slimme duurzaamheid staan circulaire economie, duurzame mobiliteit en energietransitie centraal. Hoofddoelstellingen zijn: energieneutraal in 2050 en 5.000 nieuwe banen in 2030.
- Het energieverbruik is in de regio wat lager dan landelijk. Een groot deel van de opgewekte elektriciteit is duurzaam opgewekt (hernieuwbaar) door vuilverbrandingsovens. In de regio hebben veel huizen het energielabel C of hoger.
- Het aantal personenauto's per inwoner is in de regio wat kleiner dan landelijk. Het aantal elektrische auto's stijgt.
- Op dit moment produceert elke inwoner in de regio als geheel 144 kilo aan fijn huishoudelijk restafval. Dat moet volgens VANG-doelstelling naar 100 kilo in 2020 en 30 kilo in 2025. Regio Nijmegen is daar verder mee dan regio Arnhem.

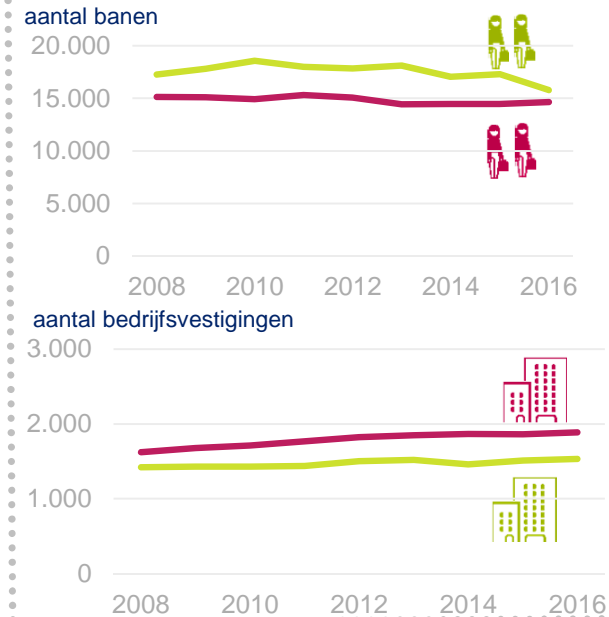
Kerncijfers wonen en werken centrum Arnhem en Nijmegen

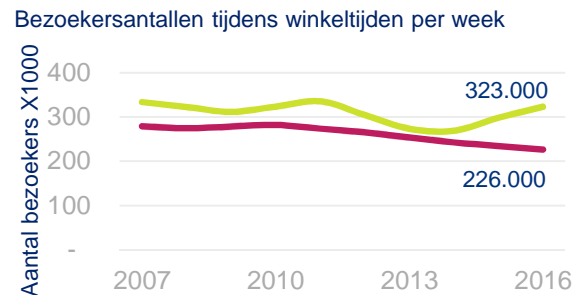
Wonen in het Centrum

Werken in het Centrum

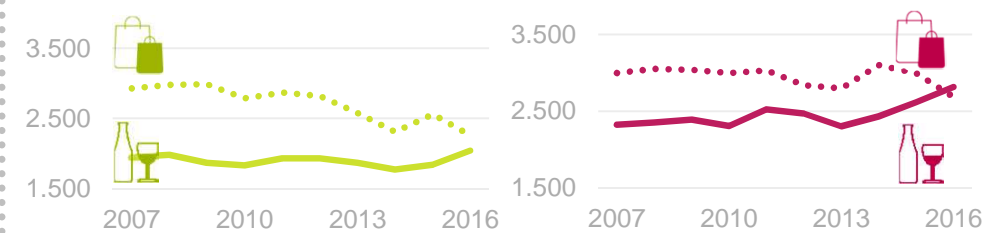
Bezoekers binnenstad

Leegstand detailhandel

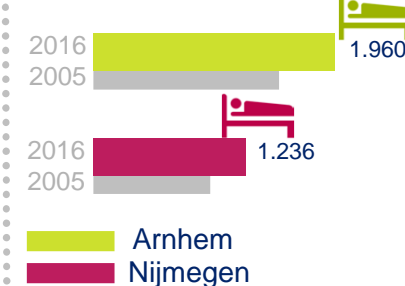
Meer banen in horeca, minder banen in detailhandel

Waardering binnenstad

Aantal hotelbedden

Conclusie

- Binnen Bruisende binnensteden aan de rivier staat de toekomst van de binnensteden van Arnhem en Nijmegen centraal. De binnensteden zijn beide aantrekkelijk, maar verschillend en complementair.
- Arnhem heeft een sterkere werkfunctie. Nijmegen heeft een sterkere woonfunctie. De werkgelegenheid in de centra neemt af, maar het aantal bedrijfsvestigingen neemt toe: er komen meer kleine bedrijven (o.a. ZZP-ers). De woonfunctie neemt sterk toe; wonen in het centrum is aantrekkelijk.
- De ontwikkeling van "place to buy" naar "place to meet" is al te zien. De werkgelegenheid in detailhandel neemt af en de werkgelegenheid in horeca neemt toe. Het aantal bedden voor hotelovernachtingen neemt toe.
- Bezoekers zijn positief over de binnensteden van Arnhem en Nijmegen.

Algemeen

Indicator	Bron	Peildatum	Niveau
Inwoneraantal	CBS	2017	regio
Bruto regionaal product	CBS	2015	COROP
Beroepsbevolking	BEO Provincie	2015	regio
Werkgelegenheid/aantal banen	PWE / LISA	2016	regio
Vestigingen	PWE / LISA	2016	regio
HBO-WO-studenten	DUO	2015	regio
Ontwikkeling werkgelegenheid	PWE / LISA	2016	COROP
Economische groei BBP-volumemutaties	CBS	2015	COROP
Werkgelegenheid/aantal banen	PWE / LISA	2016	COROP
Werkloosheidspercentage	CBS	2016	COROP
Arbeidsparticipatie	CBS	2016	COROP

Ruimte voor werk, kennis en innovatie in Health en Energy

Indicator	Bron	Peildatum	Niveau
Werkgelegenheid/aantal banen	PWE / LISA	2016	regio
Starters	CBS via WSJG	2015	regio
Snel groeiende bedrijven	CBS via WSJG	2015	regio
Studenten naar studierichting	DUO	2015	regio
HBO en WO-studenten naar instelling	DUO	2015	regio
werkgelegenheid/aantal banen op campussen	BEO Provincie	2015	gemeente
werkgelegenheidsgraad	BEO Provincie	2016	regio

Slimme duurzaamheid

Indicator	Bron	Peildatum	Niveau
Totaal bekend energieverbruik	klimaatmonitor	2015	regio
Bekend energieverbruik	klimaatmonitor	2015	regio
Perecentage hernieuwbare energie	klimaatmonitor	2015	regio
Energielabels woningen	EP-online	2015	regio
Aantal personenauto's per inwoner	CBS	2016	regio
Aantal elektrische auto's	CBS	2016	regio
Duurzaam openbaar vervoer	gemeente Nijmegen	2015	regio
CO2-uitstoot	klimaatmonitor	2015	regio
Werkgelegenheid EMT	PWE / LISA	2016	regio
Huishoudelijk afval	CBS	2015	regio

Bruisende binnensteden aan de rivier

Indicator	Bron	Peildatum	Niveau
Bevolking	gemeente	2017	centrum
Woningvoorraad	gemeente	2016	centrum
Werkgelegenheid/aantal banen	PWE	2016	centrum
Vestigingen per SBI-sectie	PWE	2016	centrum
Bezoekers binnenstad	Locatus	2016	centrum
Leegstand detailhandel	Locatus	2016	centrum
Waardering binnenstad Arnhem	Binnenstadsmonitor	2016	centrum
Waardering binnenstad Nijmegen	Stadscentrum Monitor	2014-2015	centrum
Aantal hotelbedden	Horeca DNA	2016	gemeente